

Prośba o poświęcenie uwagi projektowanym ograniczeniom praktyki homeopatii w Polsce

20 lipca 2026

Jego Ekscelencja

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Karol Nawrocki

Szanowny Panie Prezydencie,

Niniejszym pismem, chcielibyśmy wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie toczącym się w Polsce procesem legislacyjnym, zmierzającym do ograniczenia praktyki homeopatii. Uprzejmie prosimy o poświęcenie tej sprawie uwagi oraz o zapewnienie jej wnikliwej, wyważonej i bezstronnej oceny.

Poza samą dyskusją naukową pragniemy z szacunkiem podkreślić, że sprawa ta dotyczy fundamentalnych zasad demokratycznego państwa prawa, w tym prawa pacjentów do podejmowania świadomych decyzji dotyczących własnego zdrowia, poszanowania pluralizmu zawodowego oraz zasady proporcjonalności ingerencji państwa. Niezależnie od różnic w poglądach naukowych, wszelkie rozwiązania ustawowe, istotnie ograniczające pokojowo wykonywaną działalność terapeutyczną, zasługują na szczególnie wnikliwą ocenę z perspektywy konstytucyjnej.

Jako Strażnik Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej pełni Pan wyjątkową rolę w zapewnieniu, aby ustawodawstwo dotyczące podstawowych praw i wolności było oceniane z najwyższą starannością, rozważą i poszanowaniem zasad demokratycznego państwa prawa.

Głównym argumentem podnoszonym przez sceptyków homeopatii jest twierdzenie, że preparaty homeopatyczne są rozcieńczone do tego stopnia, iż nie zawierają już substancji czynnej. W odpowiedzi pragniemy zwrócić uwagę na najnowsze badania naukowe wskazujące na fizyczne i mierzalne właściwości preparatów homeopatycznych. W ciągu ostatnich ośmiu lat zespół badawczy International Academy of Classical Homeopathy, pod kierunkiem profesora George'a Vithoulkasa i dr Camellii Grosan, pracował nad rozwianiem długotrwałego sceptycyzmu w tej dziedzinie. Z wykorzystaniem transmisyjnej mikroskopii elektronowej, spektroskopii Ramana oraz analizy *deep learning*, zbadano różne poziomy rozcieńczenia roztworów potencjonowanych. Wyniki wskazują, że różne potencje pozostawiają odrębne i mierzalne sygnatury. W szczególności badania nad preparatami Aurum sugerują obecność uporządkowanych struktur w tych preparatach. Badania opublikowane w czasopiśmie *Journal of Molecular Liquids* wskazują, że preparaty potencjonowane poza liczbę Avogadro mogą nadal generować wykrywalne i specyficzne sygnały. Z pełnym artykułem można zapoznać się tutaj: [Journal of Molecular Liquids Article](#).

Jednocześnie istotne jest zrozumienie jednej z podstawowych zasad homeopatii klasycznej – indywidualizacji. Homeopatia traktuje pacjenta jako całość, a nie wyłącznie przez pryzmat jednostki chorobowej. Z tego względu standardowe modele badań klinicznych, takie jak randomizowane badania z podwójną ślepą próbą, nie są odpowiednie, ponieważ leczenie jest dostosowywane do indywidualnego obrazu objawów każdego pacjenta.

Dowody na skuteczność homeopatii opierają się zatem w dużej mierze na **dobrze udokumentowanych opisach przypadków i seriach przypadków** – zarówno u ludzi, jak i u zwierząt. Obserwacje weterynaryjne mają szczególne znaczenie, gdyż wykluczają wpływ efektu placebo.

Ponadto istnieje rosnąca liczba **recenzowanych publikacji naukowych (peer-reviewed)** oraz **udokumentowanych opisów przypadków, potwierdzających korzystne efekty leczenia metodą homeopatii klasycznej**: [Clinical Cases](#)

Zachęcamy również do zapoznania się z Raportem Szwajcarskim dotyczącym homeopatii: [Swiss Report on Homeopathy](#).

Na uwagę zasługuje także przegląd systematyczny metaanaliz [H. J. Hamre et al](#), który wykazał wysoką jakość dowodów dla homeopatii zindywidualizowanej oraz umiarkowaną dla homeopatii niezindywidualizowanej. Po ograniczeniu analizy do badań wysokiej jakości, cztery z pięciu metaanaliz wykazały przewagę homeopatii nad placebo.

Warto również zapoznać się z metaanalizą autorstwa prof. Roberta Hahn'a, niezależnego badacza, który nie jest homeopatą: [R.G. Hahn](#)

Co więcej, liczne wiarygodne i pozytywne badania eksperymentalne dotyczące homeopatii na poziomie molekularnym, komórkowym i klinicznym zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach medycznych i naukowych. Badania te zostały skrupulatnie przeanalizowane i zatwierdzone oraz opublikowane w uznanych, cenionych na całym świecie czasopismach. Niniejsze prace badawcze podzielono na różne grupy i można zapoznać się z nimi tutaj: [Positive Articles on Homeopathy](#).

Poniższe linki Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) na temat homeopatii także mogą dostarczyć cennych informacji:

- [WHO Report 1](#)
- [WHO Report 2](#)
- [WHO Report 3](#)
- [WHO Global Summit](#)

Warto również zauważyć, że homeopatia jest formalnie uznana w systemach opieki zdrowotnej wielu krajów, na całym świecie. W Szwajcarii uzyskała ona oficjalny status po włączeniu medycyny komplementarnej do Szwajcarskiej Konstytucji Federalnej (artykuł 118a), co odzwierciedla silne poparcie społeczne dla podejść integracyjnych. W Kolumbii homeopatia jest regulowana przez Ustawę 1164 z 2007 roku, która ustanawia standardy dla zawodów medycznych i obejmuje terapie tradycyjne/alternatywne. Indie mają jeden z najbardziej ustrukturyzowanych systemów homeopatycznej opieki zdrowotnej, gdzie podlega ona Ministerstwu AYUSH i jest zintegrowana z krajowym systemem opieki zdrowotnej, edukacji i badań. Podobnie w Brazylii homeopatia jest uznawana za specjalizację medyczną przez Federalną Radę Medyczną, co pozwala licencjonowanym lekarzom na jej praktykowanie w ramach formalnego systemu opieki zdrowotnej. Poza tymi przykładami, homeopatia jest praktykowana w wielu innych krajach, czasami w ramach publicznej służby zdrowia, a czasami w prywatnych lub komplementarnych placówkach opieki zdrowotnej.

W sytuacji rodzących się obaw o bezpieczeństwo pacjenta czy standardy zawodowe, kwestia ta można rozwiązać poprzez odpowiednie regulacje, przejrzystość, odpowiedzialność zawodową i świadomą zgodę pacjenta, a nie poprzez szerokie ograniczenia dotyczące całej dziedziny praktyki. Zrównoważone podejście regulacyjne lepiej służyłoby zarówno zdrowiu publicznemu, jak i zasadom demokratycznego zarządzania.

W świetle powyższego wierzymy, że zagadnienie to wymaga szczególnie wyważonego i wnikliwego podejścia. Uważamy, że naszym wspólnym moralnym obowiązkiem jest **wspieranie i ochrona praw człowieka, w tym prawa pacjentów do wyboru metody leczenia, którą uznają za najlepszą dla siebie. Poszanowanie wyboru pacjenta i poprawa jakości życia całej ludzkości stanowią kluczowe kwestie współczesnej demokracji, co dostrzega coraz większa liczba lekarzy i polityków.**

W całym szacunku zachęcamy, aby wszelkie zmiany legislacyjne dotyczące medycyny komplementarnej były poprzedzone szerokimi konsultacjami z praktykami, lekarzami, naukowcami, organizacjami pacjentów, ekspertami prawnymi oraz przedstawicielami właściwych środowisk zawodowych. Otwarty dialog wszystkich zainteresowanych stron jest niezbędny dla zapewnienia, że polityka publiczna opiera się na zasadach sprawiedliwości, proporcjonalności i poszanowania odmiennych stanowisk.

Będziemy wdzięczni za życzliwe rozpatrzenie naszego stanowiska i odpowiedź. Mamy nadzieję na konstruktywny dialog oraz wnikliwą analizę przedstawionych kwestii.

Z wyrazami szacunku,

Maria Chorianopoulou

Dr Maria Chorianopoulou

Dyrektor Studiów IACH

Asystentka prof. George'a Vithoulkas'a

były wykładowca Uniwersytetu Panteion

+30 697 2393355

<https://www.linkedin.com/in/chorianopoulou>

maria@vithoulkas.com

www.vithoulkas.com

www.vithoulkas.edu.gr